

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

Sayı : B.13.2.SGK.0.14.00.00/ 871
Konu : Sözleşmelerinde çalıştırılacak işçi sayısı
belli olan ihale konusu işler.

14 EKİM 2009

GENELGE
2009/..123

Kurumumuzun bilhassa taşra teşkilatı içerisinde bulunan ünitelerinden, denetim gerektiren konular hakkında, Rehberlik ve Teftiş Başkanlığının bünyesindeki grup başkanlıklarından denetim taleplerinde bulunulduğu bilinmektedir. Grup başkanlıklarına intikal ettirilen mucip muhteviyatlarının tahlilinde; çoğu kere müfettiş incelemesi gerektirmeyen, zaman zaman da esasen hiç denetim gerektirmeyen bir takım konular hakkında denetim talebinde bulunulduğu anlaşılmaktadır.

Uygulamada ortaya çıkan sorunların yerel imkânlarla; idarî inisiyatif ve çeşitli kurumlarla yapılacak yazışmalarla karara bağlanması asıl, teftiş talebinde bulunmak ise istisnadır. Zaruret bulunmadığı halde, bir konuda müfettiş incelemesi yapılmasını istemek, vatandaşlara verilen Kurum hizmetlerinin gecikmesi anlamına gelmekte, gerek vatandaşlarımız gerekse müfettişlerimiz bakımından emek ve zaman kaybına sebep olmaktadır.

Başkanlığımız, idarî inisiyatifle çözüme kavuşturulabilecek hususların herhangi seviyede denetime konu edilmesinin; yahut sosyal güvenlik kontrol memurları veya muhakkik vasıtasıyla karara bağlanabilecek hususların Rehberlik ve Teftiş Başkanlığına intikal ettirilmesinin yerinde olmadığı kanaatindedir.

Sosyal güvenlik il müdürlüklerince gerek bulunmadığı halde; Rehberlik ve Teftiş Başkanlığından müfettiş incelemesi talebinde bulunulan hususlardan birisi de “sözleşmelerinde çalıştırılacak işçi sayısı belli olan ihale konusu işler”dir. Uygulamada sıkça karşılaşılan gereksiz denetim talepleri sebebiyle, Başkanlığımız görüşleriyle bu konudaki mevcut düzenlemelerin bir kez daha hatırlatılmasında fayda görülmektedir. 28/08/2008 tarihli, 26981 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin “İhale Konulu İşlerde Araştırma ve Re’sen Yapılacak İşlemler” başlıklı 117’nci maddesinde;

“Kanunun 85 inci maddesi ikinci fıkrasında belirtilen kurum ve kuruluşlar tarafından ihale mevzuatına göre yaptırılan her türlü işlerde ünitece yapılacak araştırma; işin kesin kabulünün ya da geçici kabulünün noksansız olarak yapıldığı tarihten sonra ve işverene ödenmesi gereken Katma Değer Vergisi hariç, malzeme fiyat farkı ve akreditif bedeli dâhil toplam istihkak tutarına, işin asgari işçilik oranının yüzde 25 eksiği uygulanmak suretiyle yapılır.

İşin sözleşmesinde çalıştırılacak sigortalı sayısı belli ise, öncelikle bu sigortalıların kişi/gün sayısı üzerinden Kuruma bildirilmiş olup olmadığı araştırılır. Bu araştırma sonucunda Kuruma bildirilmeyen sigortalılar ile ilgili belgelerin verilmesi, yapılacak bir ay süreli bir tebligat ile işverenden istenir. Belgelerin verilmemesi veya eksik verilmesi hâlinde bu belgeler ünitece re’sen düzenlenir. Belgelerin ünitece düzenlenmesinin mümkün olmadığı hâllerde ise birinci fıkrada öngörüldüğü gibi işlem yapılır. İşin sözleşmesi ile Kuruma yapılan bildirimler arasında herhangi bir eksikliğin bulunması

hâlinde söz konusu eksikliğin ihale makamınca doğrulanması durumunda bazı aylardaki kişi/gün sayısı eksikliği üzerinde durulmaz..”,

Söz konusu yönetmeliğin “Araştırma ve Re’sen Yapılacak İşlemlerde Ortak Hükümler” başlıklı 119’ uncu maddesinde;

“..Ünitece ihale konusu işlerde yapılan araştırma sonucunda bu Yönetmeliğin 117 nci maddesine göre tespit edilen ve Kuruma bildirilmediği anlaşılan asgari işçilik miktarı üzerinden, gerçek veya tüzel kişiler ile tüzel kişiliği haiz olmayan kurum ve kuruluşlarca yapılan özel nitelikteki inşaat işyerlerinde ise bu Yönetmeliğin 118 inci maddesi uyarınca hesaplanan prim tutarı, aksine bir tespit olmaması hâlinde, faaliyet süresinin son ayına mal edilerek tahakkuk ettirmek suretiyle gecikme cezası ve gecikme zammı ile birlikte ödenmek üzere işverene tebliğ olunur. İşverence borcun tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde ödeneceğinin ve daha sonra Kurumun denetim ve kontrole görevlendirilmiş memurlarınca inceleme yapılması istenilmeyeceğinin bir dilekçe ile bildirilmesi hâlinde, borç kesinleşir ve işlemler sonuçlandırılır. Kesinleşen fark prime esas kazanç tutarları Gelir İdaresi Başkanlığının ilgili birimine bildirilir.

Ünitece hesaplanan borcun yapılan tebligata rağmen ödenmeyeceğinin bildirilmesi veya tebligatta belirtilen sürede bildirimde bulunulmaması durumunda, Kurumun denetim ve kontrole görevlendirilmiş memurlarınca inceleme yapılır..”,

Devredilen SSK Başkanlığı’ nca çıkarılan 16-118 Ek sayılı Genelgenin “VIII- Kuruma Yeterli İşçiliğin Bildirilmiş Olup Olmadığına İlişkin Araştırma” başlıklı bölümünün “2- İhale Konusu İşin Sözleşmesinde Çalıştırılacak Sigortalı Sayısı Belli İse 16-128 Ek Sayılı Genelgede Belirtildiği Üzere Ve Yönetmeliğin 38 İnci Maddesinin (A) Fıkrasının İkinci Bendinde Açıklandığı Gibi İşlem Yapılacaktır.” Bölümünde;

“Hizmet ihalelerine ilişkin sözleşmelerde çalıştırılacağı öngörülen sigortalıların işin süresince adam/gün sayısı üzerinden bildirilmiş olup olmadığı araştırılacak ve;

a-Kuruma bildirilmiş olduğunun anlaşılması halinde araştırma yapılmayacaktır.

b-Sözleşmelerdeki işçi sayısının altında bir bildirim varsa, ihale makamları ile temasa geçilerek nedenleri ile Kurumumuza verilmiş olan prim belgelerinin ihale makamlarına da verilmiş olup olmadığı, verilmiş ise bu belgelerde kayıtlı sigortalıların dışında başka sigortalı çalıştırılıp çalıştırılmadığı sorulacak, sonuçta, belgelerde kayıtlı sigortalıların dışında sigortalı çalıştırıldığı saptanırsa, öncelikle sigortasız olarak çalıştırıldığı anlaşılan kişilerle ilgili Aylık Prim ve Hizmet Belgelerinin verilmesi işverenlerden bir ay süreli bir tebligatla istenilecektir.

İhale makamlarınca bildirilen bilgilerde sigortalı sayısının yanı sıra sigortalıların kimlikleri de yer almışsa, işverence verilen belgeler işleme alınacak, buna karşılık yalnızca sigortalı sayısı belirtilmiş ise, bu kez sigortalı işe giriş bildirgelerinin verilmiş olup olmadığı üzerinde durulmaksızın işverence verilen belgede kayıtlı primlerin tahsiline başvurulacak, ancak bu durumda mutlaka belgedeki sigortalıların çalışmalarının sahte olup olmadığına yönelik olarak inceleme istenilecektir.

İhale makamlarınca bildirilen bilgilerde hem sigortalı sayısı, hem de sigortalıların kimlikleri bildirilmiş ve istenilen belgeler tebligata rağmen işverence verilmemiş ise, Ünitelerimizce sigorta primine esas kazancın alt sınırı üzerinden re’sen düzenlenecektir. Buna karşın, belgelerin Kurumca re’sen düzenlenmesine elverişli bilgilerin olmaması durumunda, bu defa Yönetmeliğin 38’inci maddesinin (a) fıkrasının birinci bendinde belirtildiği gibi (istihkak tutarına asgari işçilik oranının % 25 eksiği uygulanmak suretiyle) işlem yapılacaktır. Dolayısıyla, 16-128 Ek sayılı Genelgenin 2 nci maddesinin son paragrafı bu şekilde uygulanacaktır.

Öte yandan, Yönetmeliğin 38 inci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen uygulama, sadece hizmet ihaleleri ile sınırlı olmayıp, sözleşmesinde çalıştırılacak işçi sayısına yer

verilmiş olan diğer ihale konusu işler için de geçerli olacaktır.” (28/08/2008 tarihli Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin 133’ üncü maddesinde, devralınan kurumlar tarafından çıkarılan ve bu Yönetmeliğin kapsamına giren hususları düzenleyen yönetmeliklerin, Kanuna ve bu Yönetmeliğe aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam edileceği belirtildiğinden söz konusu genelgenin belirtilen düzenlemelere aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam edilmektedir)

Hükümleri belirtilmiştir.

Bu itibarla; sözleşmelerinde çalıştırılacak kişi veya kişi/gün sayıları belli olan ihale konusu işlerle ilgili olarak yukarıda belirtilen düzenlemelere uygun davranılması; Ünitece hesaplanan borcun yapılan tebligata rağmen ödenmeyeceğinin bildirilmesi veya tebligatta belirtilen sürede bildirimde bulunulmaması halleri hariç, ilişiksizlik belgesi uygulaması ile ilgili olarak Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı Grup Başkanlıklarından asgari işçilik incelemesi yapılması için denetim talebinde bulunulmaması; belirtilen işlerle ilgili olarak çalışanların tesbit edilmesi, sahte sigortalılığın araştırılması gibi 23/02/2009 tarihli ve 2009/31 sayılı Genelge kapsamındaki denetim taleplerinin ise sosyal güvenlik kontrol memurlarına intikal ettirilmesi gerekmektedir.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

M. Emin ZARARSIZ
Kurum Başkanı

Dağıtım:

Gereği:

- Kurum Merkez Teşkilatına
- Sosyal Güvenlik İl Müdürlüklerine

Bilgi:

- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına